

Sygn. akt II UK 476/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku J. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.
z udziałem zainteresowanych: M. J., J. K., M. K. (następców prawnych A. K.) i M.T.,
o składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 sierpnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 30 kwietnia 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2013 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację wnioskodawcy J. K. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w P. o składki, przy udziale zainteresowanych M. J., M. K., J. K. (następców prawnych A. K.) i M. T. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji jak i jego ocenę prawną, że decyzją organu rentowego z dnia 10 lutego 2009 r. prawidłowo ustalono podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych od wynagrodzeń pracowników J. K. prowadzącego działalność gospodarczą „C.”, zobowiązując go do zapłaty kwoty wynikającej z różnicy między odprowadzonymi a należnymi składkami.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 735 § 1 w związku z art. 750 k.c. poprzez uznanie że „wynagrodzenie wskazane w umowie o świadczenie usług z dnia 15 kwietnia 2007 r. nie obejmuje wynagrodzenia za czynności administracyjne i prosperowania na rynku belgijskim, co prowadziło Sąd do błędnego wniosku, że ww. czynności były wykonywane nieodpłatnie”, art. 65 § 2 k.c. poprzez „dokonanie przez Sąd II instancji wyłącznie literalnej wykładni brzmienia zapisu umowy w zakresie wynagrodzenia”, oraz § 3 pkt 3 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.). W skardze zarzucono nadto naruszenie przepisów postępowania - art. 217 § 1 i 3 w związku z art. 227 i 382 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 378 k.p.c. i art. 385 k.p.c. Pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku jak i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i orzeczenie co do istoty sprawy „poprzez rozstrzygnięcie, iż do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne zainteresowanych – oddelegowanych do pracy pracowników (...), należy wliczyć 20 a nie 50 euro tytułem pokrycia kosztów zakwaterowania i utrzymania zainteresowanych na terytorium Belgii” wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa procesowego a w szczególności art. 217 § 1 i 3 w związku z art. 227 i 382 k.p.c. oraz prawa materialnego - art. 65 § 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 499), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje

zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, stąd też ewentualna możliwość dalszego postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe (por. art. 177 ust. 1 Konstytucji), które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437). Innymi słowy przesłanka ta zachodzi wówczas, gdy naruszenie prawa jest od razu widoczne, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*,

bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia.

W sprawie natomiast, uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie sprowadza się do kwestionowania sposobu procedowania i wskazania na brak istotnych ustaleń w postępowaniu prowadzonym przez Sąd drugiej instancji jak i błędnej oceny zebranego materiału dowodowego.

Nie oceniając podniesionych w skardze zarzutów, trzeba jednak zauważyć, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub ocena dowodów, co oznacza, że Sąd Najwyższy jako sąd prawa, jest związany z mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c. ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Ponadto zarzut naruszenia art. 217 k.p.c. nie stanowi z oczywistych powodów usprawiedliwionej podstawy kasacyjnej, gdyż przepis ten ma zastosowanie wprost do postępowania przed sądem pierwszej instancji. W myśl tego przepisu strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej, z zastrzeżeniem niekorzystnych skutków, jakie według przepisów niniejszego kodeksu mogą dla niej wyniknąć z działania na zwłokę lub niezastosowania się do zarządzeń przewodniczącego i postanowień sądu (§ 1), zaś sąd pominie środki dowodowe, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione lub jeżeli strona powołuje dowody jedynie dla zwłoki (§ 2). Jako zmierzający jedynie do zakwestionowania poczynionych ustaleń faktycznych, należy ocenić zarzut naruszenia zaskarżonym wyrokiem art. 227 w związku z art. 382 k.p.c. (*nota bene* uzasadnienie zarzutu naruszenia art. 227 k.p.c. jest nieadekwatne do jego normatywnej treści, skoro przepis ten stanowi, że przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie).

Z kolei wskazany w skardze kasacyjnej zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. z art. 391 k.p.c., może znaleźć zastosowanie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia. Tymczasem skarżący powołuje się na art. 328 k.p.c. kwestionując wyraźnie ocenę dowodów, w jego przekonaniu wadliwą. Takiej oceny

nie może oczywiście zwalczać, wskazując naruszenie art. 328 § 2 k.p.c., gdyż zarzuty tego rodzaju nie są objęte jego dyspozycją.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.